

Waar zijn Geesteswetenschappen (en Samenleving) voor?

“Asking what something is *for* all too often turns out to be asking for trouble. There is, to begin with, the danger of seeming to reduce a complex activity or institution to a single, narrow purpose.” Met deze woorden begon Stefan Collini zijn boek *What Are Universities For?* over het doel en nut van universiteiten en specifiek de geesteswetenschappen. Ondertussen in Nijmegen is er over dit onderwerp een vak gemaakt voor alle Letteren- en FTR-studenten: ‘Geesteswetenschappen en Samenleving’. Waar Collini het nut van de geesteswetenschappen echter uitstekend beschrijft, komt de RU niet eens in de buurt.

Collini wordt dan ook kort behandeld in de cursus, samen met Max Weber en vorige jaren ook Martha Nussbaum. Zo komen studenten in aanraking met verschillende theorieën en ideeën over het belang van geesteswetenschappen in de samenleving. Daarna moeten de studenten echter snel overstappen naar ‘echt nuttige’ vaardigheden, zoals solliciteren en netwerkgesprekken voeren. Dit tweede deel van het vak kan gerust ‘Hoe vind ik een baan?’ genoemd worden. Dit is precies het gevaar dat Collini in zijn eerste twee zinnen beschreef: What are universities for? Het antwoord van de RU: Een baan krijgen.

Het is uiteraard nodig, al dan niet noodzakelijk, om studenten te helpen met loopbaanoriëntatie en sollicitaties. Het vinden en hebben van een baan is cruciaal in het leven van bijna iedereen, zo ook de oud-student, en de universiteit dient hier bij te helpen. Dat wordt gelukkig al gedaan via bijvoorbeeld de Career Service of de Career Week, maar het hoort niet binnen een academische opleiding. Een academische opleiding draait om kennis en de academische toepassing hiervan. Een student dient te leren schrijven voor een wetenschappelijk tijdschrift of literatuuronderzoek te doen. Wanneer er dus studiepunten tegenover ‘een sollicitatietraining’ staan, dan haalt dat vak het doel van een academische studie onderuit.

Ook zouden studenten zelf vrij moeten zijn om te kiezen of ze gebruik maken van bijvoorbeeld de Career Service. Het is van toegevoegde waarde voor studenten om hiernaartoe te gaan, maar die beslissing moet bij hen zelf liggen. Een groot deel van het hoger onderwijs draait om eigen verantwoordelijkheid. Een student is zelf verantwoordelijk om zich in te schrijven voor een studie en de betaling ervan te regelen. Een student is zelf verantwoordelijk voor het feit of hij wel of niet aanwezig is bij colleges en tentamens. Een student is zelf verantwoordelijk voor de activiteiten die hij buiten zijn studie doet. Het betekent dan niet dat een universiteit niets meer hoeft aan te bieden aan een student, integendeel. Wanneer een student bereid is om zijn vrije tijd te besteden aan een CV-Check of sollicitatiecursus, dan moet die daarin ondersteund worden door de onderwijsinstelling. Het gaat echter te ver om alle studenten hiervoor te dwingen en daar studiepunten tegenover te stellen.

Tenslotte zijn ook de opdrachten binnen het vak zelf ondermaats. Zo was er een posterpresentatie, waarvoor studenten een poster over zichzelf hadden gemaakt. Sommigen hadden Photoshop gebruikt, sommigen hadden collages gemaakt en een enkeling had een prachtig stilleven-zelfportret gemaakt. Het was leuk om te zien en leuk om te maken, maar was het academisch? Absoluut niet! Ook het schrijven van een sollicitatiebrief en het voeren van een (nep)sollicitatie waren leuk om te doen, maar deze opdrachten zijn van een ondermaats niveau voor een wetenschappelijke instelling.

Waar zijn universiteiten voor? Op deze vraag zijn vele goede antwoorden, die elkaar enkel aanvullen en niet uitsluiten. Het uitgangspunt van het vak ‘Geesteswetenschappen en Samenleving’ blijkt te zijn dat universiteiten bestaan om studenten een baan te geven. Universiteiten hebben de plicht academisch hoogstaand onderwijs te verlenen aan haar studenten en ze niet allen maar aan een baan te helpen. Daarom kunnen wij, als studenten, geen genoeg nemen met dit antwoord.

'Geesteswetenschappen en Samenleving' moet dan ook nodig herzien worden; misschien dat dit het beste gaat met meer nadruk op het echte nut van geesteswetenschappen op de samenleving, niet de "single, narrow purpose" van de RU. Wat wij de RU willen meegeven is dit: zorg dat het academisch wordt!

Ondertekend door:

Bram van Schie (Taalwetenschap)

Michelle Snaterse (Engelse Taal en Cultuur)

Tibbe in't Veld (Communicatie- en Informatiewetenschappen)

Roy Verdonschot (Geschiedenis)

Simon de Vette (Algemene Cultuurwetenschappen)

Dinja de Vries (Religiewetenschappen)